

Frida Hald
Strateg ägarstyrning
Regional utveckling stab

Redogörelse för hur regionala utvecklingsnämnden utövat ägarrollen under 2024, i enlighet med nämndens reglemente

Inledning

Regionala utvecklingsnämnden har uppdraget av regionfullmäktige att utöva ägarrollen för Region Västerbotten i de bolag som kan betraktas ha sin hemvist inom nämndens ansvarsområde utifrån det i bolagsordningen fastställda kommunala ändamålet. Uppdraget är infört i reglemente för regionala utvecklingsnämnden.

Detta innefattar:

- Organisera och genomföra ägarstyrning med syfte att tillvarata Region Västerbottens ägarintressen i bolagen i enlighet med bolagsordningarna
- Ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i bolagen främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda ägardirektiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för Region Västerbotten
- Vid behov tillse att ägardirektiv uppdateras och ägaravtal upprättas och uppdateras
- Säkerställa genomförandet av systematiskt och dokumenterat ägarsamråd med bolagens styrelser och en ändamålsenlig ägardialog med övriga delägare
- Svara för att tillvarata Region Västerbottens ägarintressen vid bolagsstämmor och andra likartade sammanträden
- Bistå regionstyrelsen i ärendeberedningen av styrelsens såväl övergripande uppsikt som förstärkta uppsiktsplikt över bolag

Regionala utvecklingsnämndens utövande av ägarrollen under 2024

Nämnden har på olika sätt utövat ägarroll i enlighet med vad som anges i reglemente under året.

Bolagens verksamhet och ekonomi följs kontinuerligt upp under året på olika sätt. I samband med nämndens delårsrapport per april 2024, delårsrapport per augusti 2024 samt årsrapport 2024 har redogörelse för väsentliga händelser (ekonomi samt verksamhet) lämnats för de bolag där Region Västerbotten har en ägarandel som överstiger 20 procent.

Inkomna handlingar från bolag som kan betraktas ha sin hemvist inom nämndens ansvarsområde såsom styrelseprotokoll, årsredovisningar, granskningsrapporter, anteckningar från ägarsamråd, uppgift om innehav mm har under året lämnats till regionala utvecklingsnämnden som meddelanden i samband med sammanträden.

Under året har nämnden, utöver årliga bolagsdialoger, hanterat en rad bolagsspecifika ärenden. Dessa finns redovisade i sammanställning nedan.

Regionala utvecklingsnämndens bolagsdialoger 2024

Regionala utvecklingsnämnden har vid årets bolagsdialoger bjudit in de bolag där regionen har en ägarandel som överstiger 20 procent och vars verksamhet faller inom nämndens ansvarsområde. Inför årets genomförda bolagsdialoger, har en kompletterande frågemall tagits fram för att på ett bättre sätt fånga behov av strategiska överväganden, framgångar och utmaningar på kort och lång sikt. Ekonomiska läget i samhället/omvärlden och konsekvenser för bolagens verksamhet till följd av kriget i Europa samt hur bolagen arbetar med hållbarhet och jämställdhet. Utöver detta, har även underlag i form av fastställda verksamhetsplaner, internkontroll och granskningsrapporter inhämtats, se närmare beskrivning nedan.

Dialogen utgår ifrån ägardirektiven och omfattar dialog om uppfyllelse av uppdrag och mål, visioner och utmaningar, väsentliga risker, uppföljning av granskningsrapporter och åtgärder som vidtagits till följd av granskningsrapporter under det gångna året samt frågor av större vikt. Skriftlig dokumentation har begärts in som underlag för dialogen.

Samtliga underlag, samt protokollsutdrag från de genomförda dialogerna har överlämnats till regionstyrelsen som en del av regionala utvecklingsnämndens löpande uppsikt. Bolagsdialogerna har genomförts vid nämndens sammanträden i september, oktober och december månad.

Ärenden som behandlats av regionala utvecklingsnämnden under 2024 där bolag berörts

2024-02-29	<p>§ 4 Information om Ändrat ägande för Bussgods i Norr Information om att dialog har över tid förts med Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län om förvärv av 1/3 av aktierna i Bussgods i Norr AB. Länstrafiken i Västerbottens styrelse beslutade 2023-12-15 att rekommendera regionfullmäktige att fatta beslut som innebär att 1/3 av aktierna i Bussgods i Norr AB säljs till Kommunalförbundet kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland, under förutsättning att aktieägaravtalet kompletteras med dokumentet "Samarbetsformer inom ramen för Bussgods i Norr AB". Ärendet kommer behandlas genom ordförandebeslut av regionala utvecklingsnämndens ordförande och därefter vid extra regionstyrelsesammanträde 2024-02-19 och regionfullmäktige 2024-02-20.</p> <p>§ 6 Fastställande av bolagsordning och ägardirektiv för Länstrafiken i Västerbotten AB Nämnden beslutade om att föreslå regionstyrelsen/fullmäktige att fastställa bolagsordning och ägardirektiv för Länstrafiken i Västerbotten AB.</p> <p>§ 8 Fördelning av statliga anslag till regionala kulturverksamheter samt Norrlands nätverk för musikteater och dans 2024 Nämnden beslutade att fastställa föreslagen fördelning av statligt anslag till regionala kulturverksamheter 2024.</p> <p>§ 11 Framställan om fortsatt driftstöd 2024-2025, Norrbotniabanan AB Nämnden beslutade att godkänna att ej nyttjat driftbidrag för 2021-2023 uppgående till 6,1 mkr, överföres till budget för 2024-2025 samt att äska till regionfullmäktige om en utökad budgettram på 1 398 000 kr för 2024-2025 för finansiering av Norrbotniabanan.</p>
------------	--

	<p>§ 12 Redogörelse för hur regionala utvecklingsnämnden utövat ägarrollen under 2023 Nämnden överlämnade redogörelse för hur uppdraget att utöva ägarroll hade utövats under året 2023 till regionstyrelsen för beslut och för information till regionfullmäktige.</p> <p>§ 27 Redovisning av handlingar Styrelseprotokoll lämnade som underlag.</p>
2024-04-08	<p>§ 33 Norrtåg 2040 - en tågvision Region Västerbotten, Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västerbotten, beslutade att ställa sig bakom Norrtåg 2040 – en tågvision.</p> <p>§ 45 Information om jämställdhetsanalys av Region Västerbottens bolag I regionens arbete med jämställdhetsintegrering har jämställdhetsanalyser identifierats som ett utvecklingsområde för regionen. Under 2023 påbörjades analysarbete inom regionens bolagsstyrning. Analysen av regionens bolagsstyrning har genomförts av en konsult i samarbete med regionens strateger för ägarstyrning samt jämställdhetsstrateg. Analysen är nu klar och det pågår en diskussion om hur resultatet på bästa sätt kan tillvara tas.</p> <p>§ 49 Redovisning av handlingar Styrelseprotokoll lämnade som underlag.</p>
2024-05-08	<p>§ 85 Redovisning av handlingar Styrelseprotokoll lämnade som underlag.</p>
2024-05-27	<p>§ 88 Regionala utvecklingsnämnden - delårsrapport per april 2024 Information och beslut om delårsrapport per april 2024 för regionala utvecklingsnämnden inklusive regionens hel- och delägda bolag.</p>
2023-06-19	<p>§ 94 Framställan om fortsatt driftstöd 2024-2025, Norrbotniabanan AB Nämnden beslutade att bevilja finansiering av Norrbotniabanan på 1 391 000 kr för 2024 och att invänta fullmäktiges beslut om budgetramar för 2025 avseende Norrbotniabanans äskande för samma år. Regional utvecklingsnämnden ser det som ytterst angeläget att bolagets behov av finansiering av ägarna även 2025 beaktas i det kommande budgetbeslutet. Regional utvecklingsdirektör får i uppdrag att utreda finansiering av äskanden från Region Västerbottens bolag.</p> <p>§ 107 Anmälan av delegationsbeslut Ordförandebeslut - Val av tillfälligt ombud till Norrlandsoperan ABs ägarsamråd 3 maj 2024</p> <p>§ 108 Redovisning av handlingar Styrelseprotokoll lämnade som underlag.</p>

2024-08-22	<p>§ 113 Borgensåtagande Norrtåg för säkerställande av likviditet Nämnden beslutade att föreslå regionstyrelsen/regionfullmäktige att Region Västerbotten går i borgen omfattande 7 500 000 kr såsom för egen skuld för andel av Norrtåg AB:s checkräkningskredit. Beslutet förutsätter att övriga berörda borgensmän fattar motsvarande beslut</p> <p>§ 130 Redovisning av handlingar Styrelseprotokoll lämnade som underlag.</p>
2024-10-10	<p>§ 137 Bolagsdialog Norrlandsoperan AB 2024 Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog. De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.</p> <p>§ 138 Bolagsdialog Skogs- och samemuseet i Lycksele AB 2024 Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog. De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.</p> <p>§ 139 Bolagsdialog Västerbottens museum AB 2024 Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog. De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.</p> <p>§ 140 Bolagsdialog Skellefteå museum AB 2024 Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog. De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.</p> <p>§ 141 Bolagsdialog Västerbottensteatern AB 2024 Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog. De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.</p>

	<p>§ 142 Information från Norrtåg AB Joakim Berg, VD Norrtåg AB gästade nämnden och informerade om den fordonsstrategi som bolaget fastställt utifrån Norrtåg 2040 - En tågvision.</p> <p>§ 147 Regionala utvecklingsnämnden - delårsrapport per augusti 2024 I bilaga redovisas uppföljning av de hel- och delägda bolag vars verksamhet faller inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde. Inkomna VD-kommentarer redovisas även i sin helhet som bilagor</p> <p>§ 149 Bolagsordning, samverkansavtal, ägaranvisning och ägaranslag 2025 för Almi Nord AB Nämnden beslutade att föreslå regionstyrelsen/regionfullmäktige att fastställa bolagsordning, ägaranvisning och samverkansavtal för Almi Nord AB fastställs. Region Västerbottens ägaranslag till Almi Nord AB 2025 fastställs att vara densamma som föregående år. Regionstyrelsens ordförande får i uppdrag att teckna samverkansavtalet för Region Västerbottens räkning.</p> <p>§ 156 Redovisning av handlingar Styrelseprotokoll lämnade som underlag.</p>
2024-11-07	<p>§ 166 Bolagsdialog med AC-Net Externservice AB 2024 Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog. De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.</p> <p>§ 167 Bolagsdialog Almi Nord AB 2024 Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog. De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.</p> <p>§ 168 Bolagsdialog med Norrbottenbanan AB Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog. De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.</p> <p>§ 196 Redovisning av handlingar Styrelseprotokoll lämnade som underlag.</p>

2024-12-11	<p>§ 200 Bolagsdialog med Länstrafiken i Västerbotten AB Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog. De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.</p> <p>§ 201 Bolagsdialog med Bussgods i Norr AB 2024 Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog. De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.</p> <p>§ 202 Bolagsdialog med Norrtåg AB 2024 Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog. De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.</p> <p>§ 206 Bolagsordning, ägardirektiv, aktieägaravtal och samverkansavtal AC-Net AB Nämnden beslutade att föreslå regionstyrelsen/regionfullmäktige att fastställa bolagsordning, ägardirektiv, aktieägaravtal och samverkansavtal för AC-Net AB.</p> <p>§ 213 Framställan om statliga anslag till regionala kulturverksamheter 2025 Nämnden beslutade att anta förslag till framställan om statligt anslag inom kultursamverkansmodellen 2025, med kulturberedningens förslag till regional kulturbudget 2025.</p> <p>§ 228 Redovisning av handlingar Styrelseprotokoll lämnade som underlag.</p>
------------	---

Övriga former av ägarstyrning och dialog

Beredning inför, samt stöd vid ägarsamråd är kontinuerliga inslag i regionala utvecklingsförvaltningens stöd till ombud för Region Västerbotten vid ägarsamråd och ägardialoger.

Utöver vad som ovan redovisats för nämnden, så förs även dialog ur ett verksamhetsperspektiv mellan tjänstepersonorganisationen och flertalet bolag som faller inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde. Som exempel kan nämnas de verksamhetsdialoger där regional kulturverksamhet för dialog med kulturbolagen om gemensamma frågor. Även inom kollektivtrafikområdet förs dialoger på verksamhetsnivå, för att nämna några exempel.

Både regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden har i reglemente uppdraget av regionfullmäktige att utöva ägarrollen för de bolag som faller inom regionstyrelsens respektive regionala utvecklingsnämndens ansvarsområden.

För att samverka och samordna gemensamma ärenden och fortsatt utveckla regionens ägarstyrning, finns det en beredning för bolags- och ägarstyrningsfrågor som samlar representanter från regionstyrelsens och regionala utvecklingsnämndens förvaltningar.